

Praktische gids van het EASO: Bewijsbeoordeling

Praktische gidsen van het EASO

Maart 2015

***Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw vragen
over de Europese Unie.***

Gratis nummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2016

Print	ISBN 978-92-9243-744-2	doi:10.2847/317508	BZ-02-15-050-NL-C
PDF	ISBN 978-92-9243-956-9	doi:10.2847/00622	BZ-02-15-050-NL-N

© Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken, 2015

Het EASO noch enige persoon die namens het EASO optreedt, kan verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie in deze publicatie.

Praktische gids van het EASO: Bewijsbeoordeling

Praktische gidsen van het EASO

Maart 2015

Deze praktische gids is ontwikkeld volgens de methodologie van de EASO-kwaliteitsmatrix. Het EASO dankt de deskundigen uit de lidstaten van de Europese Unie en de Referentiegroep (bestaande uit de Commissie, het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR) en de Europese Raad voor vluchtelingen en ballingen) voor hun actieve bijdrage en steun aan de ontwikkeling van deze praktische gids.

Inleiding

Waarom deze praktische gids? De praktische gids van het EASO voor bewijsbeoordeling is bedoeld als praktische checklist en beknopt naslagwerk dat de behandelend ambtenaren in heel de Europese Unie en daarbuiten in hun dagelijkse werkzaamheden kunnen gebruiken. Deze gids, die ontworpen is overeenkomstig de toepasselijke wettelijke vereisten, voorziet niet alleen in een praktische aanpak die behandelend ambtenaren in hun dagelijks werk kunnen hanteren, maar beantwoordt ook aan de behoefte om de gemeenschappelijke normen te vertalen in een gezamenlijke aanpak voor de tenuitvoerlegging ervan en de algemene doelstelling van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (CEAS) om gevallen gelijk te behandelen.

Hoe houdt deze praktische gids zich tot andere ondersteuningsinstrumenten van het EASO? Net als alle ondersteuningsinstrumenten van het EASO is ook deze praktische gids voor bewijsbeoordeling gebaseerd op de gemeenschappelijke normen van het CEAS. Het EASO heeft de opdracht om de lidstaten te ondersteunen, onder meer met gemeenschappelijke opleiding, gemeenschappelijke kwaliteit en gemeenschappelijke informatie over landen van herkomst. Deze gids is volgens datzelfde kader opgebouwd en moet als een aanvulling op andere beschikbare instrumenten worden beschouwd. Een belangrijk aandachtspunt was dat de gids consistent moest zijn met die andere instrumenten, en met name met de module van het EASO-opleidingsprogramma die er nauw mee samenhangt, de module Bewijsbeoordeling. De gids mag echter geenszins de basisopleiding van deze module vervangen. Deze module voorziet in het verwerven van diepgaande kennis en vaardigheden en in opleiding in het aannemen van houdingen, terwijl deze praktische gids juist bedoeld is om een consistente inhoud en benadering helder samen te vatten in een instrument als hulpmiddel voor behandelend ambtenaren in hun dagelijks werk.

Dit is een praktische gids zoals ontwikkeld in het kader van het EASO-kwaliteitsmatrixproces. Dit document moet worden gezien in samenhang met de praktische gidsen die eerder zijn ontwikkeld en de gidsen die zullen volgen, bijvoorbeeld de praktische gids voor het persoonlijk gesprek en het praktisch instrument voor de identificatie van personen met bijzondere behoeften.

Wat staat er in de praktische gids? In de gids wordt bewijsbeoordeling bevorderd als een gestructureerde benadering, hetgeen in lijn is met het EASO-opleidingsprogramma. Deze benadering dient in alle fasen van de behandeling van het asielverzoek te worden gevolgd. De gids bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt het verzamelen van informatie behandeld, het tweede deel gaat in op geloofwaardigheidsbeoordeling en in het derde deel staat risicobeoordeling centraal. Deze gids richt zich met name op geloofwaardigheidsbeoordeling. Risicobeoordeling wordt kort belicht als overgang naar de volgende en laatste stap van het onderzoek naar de noodzaak van internationale bescherming.

Hoe is deze praktische gids tot stand gekomen? De gids is samengesteld door deskundigen uit de lidstaten met steun van het EASO. Belangrijke bijdragen hieraan werden geleverd door een Referentiegroep waarvan de Europese Commissie en de UNHCR deel uitmaakten. Door de Referentiegroep ingebracht materiaal, zoals het verslag „Beyond proof: Credibility Assessment in EU Asylum Systems” (Meer dan bewijs: geloofwaardigheidsbeoordeling in de asielstelsels van de EU) van de UNHCR en het verslag „Credibility Assessment in Asylum Procedures: Multidisciplinary Training Manual” (Geloofwaardigheidsbeoordeling in asielprocedures: een multidisciplinaire opleidingshandleiding) van het Hongaarse Helsinki-comité vormde een belangrijke bron van informatie bij het opstellen van deze praktische gids. Na een raadpleging werd de gids door alle lidstaten aanvaard. Deze gids is het product van gebundelde expertise, die tot uiting komt in de gemeenschappelijke normen en de gezamenlijke doelstelling om kwalitatief hoogwaardige asielprocedures te verwezenlijken.

Voor wie is deze praktische gids bedoeld? Deze gids is in hoofdzaak bedoeld als hulpmiddel voor behandelend ambtenaren in hun dagelijks werk en wordt nuttig geacht voor zowel beginnende ambtenaren, die kunnen putten uit een extra hulpbron met betrekking tot dit kernaspect van hun werkzaamheden, als ambtenaren met jarenlange ervaring, die de gids kunnen gebruiken als geheugensteuntje bij de behandeling van individuele gevallen. Daarnaast moet de gids worden beschouwd als een instrument voor zelfevaluatie en kwaliteitstoezicht. Het document, dat met enige aanpassingen als kwaliteitsbeoordelingsinstrument te gebruiken is, kan ook van belang zijn voor actoren die bij de asielprocedure betrokken zijn.

Hoe de praktische gids te gebruiken? Deze gids beoogt zo praktisch mogelijk te zijn. Hij bestaat uit drie onderling samenhangende onderdelen. Het eerste onderdeel is een checklist, die een overzicht biedt van de belangrijke elementen in elke fase, van het verzamelen van informatie, het koppelen van het bewijs aan de materiële feiten

en het uitvoeren van een geloofwaardigheidsbeoordeling, tot een risicobeoordeling. Het tweede onderdeel bestaat uit een beknopte toelichting waarin elk item in de checklist wordt verklaard en uitgelegd. Het derde onderdeel bevat verwijzingen naar de internationale, EU- en nationale instrumenten die in de toelichting worden vermeld. De onderdelen zijn interactief aan elkaar gekoppeld via hyperlinks, wat bij elektronische toepassing het gebruiksgemak verhoogt. De gids bevat bovendien een sjabloon die gebruikt kan worden bij de beoordeling van een specifiek geval.

Hoe verhoudt deze praktische gids zich tot nationale wetgeving en de praktijk? Dit instrument is gericht op „zachte convergentie”, wat betekent dat ondanks de gemeenschappelijke normen die erin terug te vinden zijn, ook ruimte wordt geboden voor nationale variaties in wetgeving, richtsnoeren en de praktijk. Elke nationale instantie kan relevante wetgeving en richtsnoeren opnemen in de daarvoor bestemde ruimten van de gids om zo hun behandelend ambtenaren een centraal richtsnoer te verschaffen voor bewijsbeoordeling.

Praktische gids van het EASO: Bewijsbeoordeling Checklist

Het belang van bewijsbeoordeling

Stap 1. Verzamelen van informatie

- Stel de materiële feiten vast
 - Koppel de materiële feiten aan de vereisten van de definitie van vluchteling
 - Koppel de materiële feiten aan de vereisten van de definitie van een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt
 - Wees u ervan bewust dat het vaststellen van de materiële feiten een doorlopend proces is
- Pas de gedeelde bewijslast toe om bewijsstukken te verzamelen
 - Controleer of de verzoeker voldoet aan zijn of haar verplichting om het verzoek te staven (bewijslast voor de verzoeker)
 - Heeft de verzoeker een oprechte inspanning geleverd om alle verklaringen en documenten in zijn of haar bezit te verstrekken?
 - Is al het bewijs zo snel mogelijk verstrekt?
 - Heeft de verzoeker een bevredigende verklaring gegeven voor het ontbreken van ondersteunend bewijs?
 - Voer de onderzoekstaak van de behandelend ambtenaar uit (onderzoekslast van de behandelend ambtenaar)
 - Informeer de verzoeker over zijn of haar plichten
 - Vraag om verduidelijking als zaken niet duidelijk zijn
 - Richt u op kennelijke inconsistenties, gebrek aan voldoende informatie en problemen met betrekking tot de aannemelijkheid
 - Verzamel relevante informatie over het land van herkomst
 - Verzamel indien nodig ander bewijs
 - Behandel personen met bijzondere procedurele behoeften op adequate wijze
 - Houd indien van toepassing rekening met de specifieke stavingsregels (verschuiving van de bewijslast)
 - Is artikel 4, lid 4, van de erkenningsrichtlijn (vervolgung/ernstige schade in het verleden of rechtstreeks bedreigen hiermee) hier van toepassing?
 - Kan er bescherming worden geboden in het land van herkomst?
 - Kan er binnenlandse bescherming (ook wel „binnenlands vluchtalternatief” genoemd) worden geboden?
 - Is uitsluiting van internationale bescherming van toepassing?
 - Komt de verzoeker uit een land dat op basis van uw nationale wetgeving als veilig land van herkomst wordt beschouwd?

- Verzamel bewijsstukken die relevant zijn voor de materiële feiten
 - Verzamel verklaringen van de verzoeker
 - Persoonlijk gesprek
 - Schriftelijke verklaringen
 - Verzamel bewijs uit andere bronnen
 - Documenten (door de verzoeker verstrekt)
 - Informatie over landen van herkomst (COI)
 - Andere bewijsstukken
 - Deskundigenverslagen
 - Medische en psychologische verslagen
 - Taalanalyseverslagen
 - Informatie van andere personen (getuigenverklaringen)
 - Informatie van overheidsinstanties van de lidstaat
 - Informatie van andere lidstaten

Stap 2. Geloofwaardigheidsbeoordeling

- Koppel het bewijs aan ieder afzonderlijk materieel feit
- Beoordeel de verklaringen van de verzoeker op basis van de geloofwaardigheidsindicatoren
 - Formuleer uw bevindingen betreffende de interne geloofwaardigheid
 - Toereikendheid van details en specificiteit
 - Consistentie
 - Manier van doen mag niet als geloofwaardigheidsindicator worden gebruikt
 - Formuleer uw bevindingen betreffende de externe geloofwaardigheid
 - Consistentie met COI
 - Consistentie met algemeen bekende informatie
 - Consistentie met andere bewijsstukken
 - Formuleer uw bevindingen betreffende de aannemelijkheid
- Beoordeel de documenten
 - Relevantie
 - Bestaan
 - Inhoud
 - Vorm
 - Aard
 - Auteur
- Beoordeel medisch en psychologisch bewijs

- Houd rekening met individuele en indirecte factoren die verstorend kunnen werken
 - Factoren die verband houden met de verzoeker
 - Geheugen
 - Trauma en PTSS
 - Andere psychologische en gezondheidsproblemen
 - Leeftijd
 - Opleidingsniveau
 - Cultuur, religie en overtuigingen
 - Seksuele gerichtheid en genderidentiteit (SOGI)
 - Gender
 - Factoren die verband houden met de behandelend ambtenaar
 - Wees u bewust van het effect van stress, werkbelasting en deadlines
 - Wees u bewust van het effect van langdurig bezig zijn met asielzaken
 - Voorkom vooroordelen en stereotypen
 - Belang van zelfevaluatie en supervisie
 - Factoren die verband houden met de gespreksituatie
- Bepaal welke materiële feiten aanvaard kunnen worden
 - Bekijk al het bewijs dat aan een materieel feit wordt gekoppeld in zijn totaliteit
 - Bepaal welke feiten zijn vastgesteld (aanvaard) en welke niet (afgewezen)
 - Bepaal welke feiten nog steeds niet duidelijk zijn
 - Pas artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn toe op die feiten die nog steeds niet duidelijk zijn (voordeel van de twijfel)

Stap 3. Risicobeoordeling

- Analyseer of de vrees voor vervolging gegrond is/het risico op het lijden van ernstige schade reëel is
 - Pas artikel 4, lid 3, van de erkenningsrichtlijn toe
 - Houd rekening met vervolging/ernstige schade in het verleden of de afwezigheid ervan
 - Pas de bewijsnorm toe

Praktische gids van het EASO: Bewijsbeoordeling Richtsnoer

Het belang van bewijsbeoordeling [terug]

Bewijsbeoordeling kan worden gedefinieerd als de methode om de feiten van een individuele zaak vast te stellen door de beschikbare bewijsstukken te onderzoeken en met elkaar te vergelijken.

Het gebied van de bewijsbeoordeling is in algemene zin niet gereguleerd bij internationaal recht. Het Verdrag van Genève uit 1951 bevat geen specifieke bepalingen inzake bewijsbeoordeling. Wel zijn er enkele richtsnoeren op dit gebied opgesteld, enerzijds in de vorm van het handboek en de richtsnoeren van de UNHCR inzake procedures en criteria voor het bepalen van de vluchtelingenstatus op grond van het Verdrag van Genève van 1951 en de paragrafen 195-205 van het Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 1967 (nieuwe versie in 2011) en anderzijds in de „Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims” van de UNHCR (1998).

Op het gebied van bewijsbeoordeling vormt de [erkenningrichtlijn](#) het eerste wettelijk bindende supranationale instrument met een regionale reikwijdte waarin criteria zijn neergelegd waaraan de verzoeker moet voldoen om te worden aangemerkt als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft. De erkenningrichtlijn bouwt in hoge mate voort op internationale en Europese instrumenten en jurisprudentie op het gebied van vluchtelingen en mensenrechten.

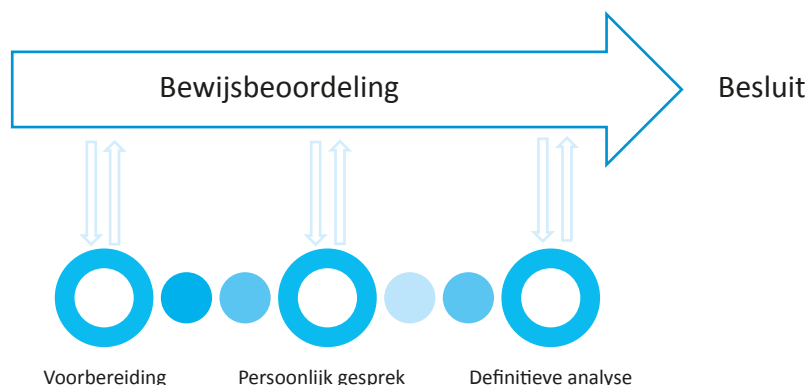
Europese landen hebben echter verschillende rechtstradities en hun bewijsbeoordelingspraktijken lopen over het algemeen ook uiteen. Als lidstaten dezelfde juridische begrippen toepassen met betrekking tot het in aanmerking komen voor internationale bescherming maar het bewijs niet op dezelfde manier beoordelen, kunnen ze gemakkelijk tot verschillende conclusies komen. Bovendien verschillen asielprocedures van andere juridische procedures, deels vanwege het ontbreken van de „gebruikelijke” middelen om objectief bewijs te verkrijgen en deels vanwege de ernstige gevolgen van het genomen besluit. Derhalve is het vaststellen van specifieke procedurele normen voor de beoordeling van bewijs in asielzaken, en kennis van deze normen, van essentieel belang voor een eerlijk en doeltreffend besluitvormingsproces.

Bewijsbeoordeling is een methode die een rol speelt tijdens de gehele behandeling van een asielverzoek.

In deze praktische gids wordt een driestappenbenadering van bewijsbeoordeling gepresenteerd:

- Stap 1: Verzamelen van informatie;
- Stap 2: Geloofwaardigheidsbeoordeling;
- Stap 3: Risicobeoordeling.

De behandelend ambtenaar dient deze stappen in de verschillende fasen van de asielprocedure te volgen:

Stap 1. Verzamelen van informatie [terug]

1.1. Stel de materiële feiten vast [terug]

Om een verzoek om internationale bescherming te kunnen beoordelen moet de behandelend ambtenaar de materiële feiten vaststellen.

Materiële feiten zijn feiten die rechtstreeks verband houden met de definitie van vluchteling (artikel 1A(2) van het Verdrag van Genève van 1951 en artikel 2, onder d), van de erkenningsrichtlijn) of van persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt (artikel 2, onder f), en artikel 15 van de erkenningsrichtlijn) en raken aan de kern van het verzoek. Het is doorgaans overbodig om te focussen op ondergeschikte/niet-essentiële feiten die geen invloed hebben op de centrale elementen van het verzoek.

Een goede vaststelling van de materiële feiten is van cruciaal belang voor het beoordelen van de geloofwaardigheid en het risico. Als een feit niet materieel is, dan hoeft er geen rekening mee te worden gehouden, ongeacht of dit feit door de behandelend ambtenaar is aanvaard of niet. Wanneer de behandelend ambtenaar een materiaal feit aanvaardt, kan hij of zij op basis van dat feit de noodzaak van internationale bescherming beoordelen. Bij de risicobeoordeling wordt geen rekening gehouden met feiten die tijdens de geloofwaardigheidsbeoordeling niet zijn aanvaard. Zie stap 2 en 3 voor uitgebreide informatie over de beoordeling van geloofwaardigheid en risicobeoordeling.

Zie de [sjabloon](#) voor het vaststellen van materiële feiten.

1.1.1. Koppel de materiële feiten aan de vereisten van de definitie van vluchteling [terug]

De centrale elementen van de definitie van vluchteling zijn:

- De verzoeker moet een onderdaan van een derde land zijn en zich buiten zijn of haar land van herkomst bevinden (of een staatloze persoon die zich buiten het land bevindt waar hij of zij gewoonlijk verblijft);
- De vrees van de verzoeker voor vervolging moet gegrond zijn;
- De gevreesde vervolging moet verband houden met het (veronderstelde) ras, de godsdienst, de nationaliteit of de politieke overtuiging van de verzoeker of met het feit dat hij of zij tot een bepaalde sociale groep behoort;
- De verzoeker moet de bescherming van het land van herkomst niet kunnen of, wegens deze gegronde vrees, niet willen inroepen;
- De verzoeker is niet uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

1.1.2. Koppel de materiële feiten aan de vereisten van de definitie van een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt [terug]

De vereisten voor een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt worden hieronder vermeld:

- De verzoeker moet een onderdaan van een derde land zijn en zich buiten zijn of haar land van herkomst bevinden (of een staatloze persoon die zich buiten het land bevindt waar hij of zij gewoonlijk verblijft);
- De verzoeker moet een persoon zijn die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt;
- Er moeten zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat de verzoeker een reëel risico loopt op ernstige schade als omschreven in artikel 15 van de erkenningsrichtlijn;
- De verzoeker moet de bescherming van het land van herkomst niet kunnen of, wegens dit risico, niet willen inroepen;
- De verzoeker is niet uitgesloten van subsidiaire bescherming.

1.1.3. Wees u ervan bewust dat het vaststellen van de materiële feiten een doorlopend proces is [terug]

De ambtenaar dient te werk te gaan met een open geest en er rekening mee te houden dat zich gedurende het proces nieuwe feiten kunnen aandienen.

Het vaststellen van de materiële feiten is een doorlopend proces dat begint op het moment dat de verzoeker zijn of haar verzoek om internationale bescherming indient en eindigt wanneer de behandelend ambtenaar de risicobeoordeling aanvangt.

De behandelend ambtenaar stelt de materiële feiten van het verzoek vast tijdens de voorbereiding op het persoonlijk gesprek, op basis van de op dat moment beschikbare informatie, tijdens het persoonlijk gesprek met de verzoeker en wanneer hij of zij de ingediende documenten en bewijsstukken, de verklaringen van familieleden of getuigen of de informatie over het land van herkomst bestudeert.

(zie de [sjabloon](#) voor een voorbeeld van de manier waarop u materiële feiten kunt vaststellen)

1.2. Pas de gedeelde bewijslast toe om bewijsstukken te verzamelen [terug]

Bij verzoeken om internationale bescherming is het uitgangspunt dat de bewijslast met betrekking tot het verzoek bij de verzoeker ligt. Vanwege de bijzondere kenmerken van de asielprocedure wordt de vraag bij wie de bewijslast ligt echter ingewikkelder.

Aan het proces van het verzamelen van bewijsstukken om de materiële feiten vast te stellen liggen drie basisbeginselen ten grondslag:

- 1) de verplichting van de verzoeker om het verzoek te staven (bewijslast voor de verzoeker);
- 2) de onderzoekstaak van de behandelend ambtenaar (onderzoekslast van de behandelend ambtenaar);
- 3) specifieke stavingsregels (verschuiving van de bewijslast).

1.2.1. Controleer of de verzoeker voldoet aan zijn of haar verplichting om het verzoek te staven (bewijslast voor de verzoeker) [terug]

De behandelend ambtenaar dient de verzoeker op zijn of haar bewijslast te wijzen, hetgeen de verplichting inhoudt om een geloofwaardige verklaring af te leggen, al het mogelijke bewijs over te leggen en met de autoriteiten samen te werken bij het behandelen van zijn of haar verzoek.

Volgens [artikel 4, lid 1, van de erkenningsrichtlijn](#) mag de lidstaat het als de plicht van de verzoeker beschouwen om zo spoedig mogelijk alle elementen ter staving van het verzoek om internationale bescherming in te dienen. De elementen bestaan in de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie in het bezit van de verzoeker over zijn of haar leeftijd, achtergrond, ook die van relevante familieleden, identiteit, nationaliteit(en), land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere asielverzoeken, reisroutes, reisdocumenten en de redenen waarom hij of zij een verzoek om internationale bescherming indient ([artikel 4, lid 2, van de erkenningsrichtlijn](#)).

1.2.1.1. Heeft de verzoeker een oprechte inspanning geleverd om alle verklaringen en documenten in zijn of haar bezit te verstrekken? [terug]

De verzoeker dient alle relevante bewijsstukken in zijn of haar bezit aan de behandelend ambtenaar over te leggen.

Bij het beoordelen van het handelen van de verzoeker in dit opzicht (d.w.z. welk bewijs hij of zij dient te bezitten of praktisch gezien kan verkrijgen) moet de behandelend ambtenaar rekening houden met alle individuele en contextuele omstandigheden van de zaak, zoals de middelen om het bewijs te verkrijgen, de lichamelijke/geestelijke gezondheid van de verzoeker, zijn of haar opleidingsniveau, de situatie in het land van herkomst, familiebanden, waarom en op welke manier de verzoeker het land is ontvlucht, relevante wetgeving van het land van herkomst etc.

1.2.1.2. Is al het bewijs zo snel mogelijk verstrekt? [terug]

De verzoeker wordt geacht alle relevante bewijsstukken in zijn of haar bezit zo snel mogelijk over te leggen. Op deze manier kan de behandelend ambtenaar alle materiële feiten van het geval tijdig en adequaat vaststellen en beoordelen. Het naleven van deze verplichting is nauw verbonden met de verplichting van de autoriteit om de verzoeker te informeren over zijn of haar verplichtingen tijdens de asielprocedure, de middelen waar de verzoeker over kan beschikken om het bewijs over te leggen en de individuele en contextuele omstandigheden van het geval.

Een praktische aanpak is om met de verzoeker te bespreken welke bewijsstukken hij of zij denkt over te kunnen leggen en om daarvoor een redelijke termijn af te spreken.

1.2.1.3. Heeft de verzoeker een bevredigende verklaring gegeven voor het ontbreken van ondersteunend bewijs? [terug]

Het kan voorkomen dat de verzoeker voor sommige feiten van het geval geen ondersteunend bewijs kan leveren. Het is aan de behandelend ambtenaar om te beoordelen of de verklaring van de verzoeker waarom hij of zij geen aanvullend bewijs kan leveren, kan worden aanvaard. Bij het beoordelen van de verklaring van de verzoeker dient rekening te worden gehouden met de individuele en contextuele omstandigheden van het geval, op basis van de geloofwaardigheidsindicatoren en -factoren die verstorend kunnen werken (zie ook 2.4 over factoren die verstorend kunnen werken).

1.2.2. Voer de onderzoekstaak van de behandelend ambtenaar uit (onderzoekslast van de behandelend ambtenaar) [terug]

De verzoeker moet de kans krijgen om alle materiële feiten en alle relevante bewijsstukken te presenteren. De beslissingsautoriteit heeft tot taak om de relevante elementen van het verzoek in samenwerking met de verzoeker vast te stellen. Om deze verplichting na te kunnen komen moet de behandelend ambtenaar:

1.2.2.1. De verzoeker informeren over zijn of haar plichten [terug]

De verzoeker moet worden geïnformeerd over zijn of haar plichten tijdens de asielprocedure, waaronder de plicht om medewerking te verlenen, en de gevolgen van het niet-nakomen van deze plichten. Deze informatie moet in een zo vroeg mogelijk stadium volgens nationale procedures worden verstrekt, in een taal die de verzoeker begrijpt, of waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat de verzoeker deze begrijpt, en moet eenvoudig te begrijpen zijn. In de verstrekte informatie dient te worden vermeld binnen welke termijnen aan de verplichtingen moet worden voldaan. De verzoeker dient tevens praktische informatie te krijgen over de middelen waarover hij of zij volgens nationale wetgeving en praktijk kan beschikken om aan zijn of haar verplichtingen te voldoen.

1.2.2.2. Vraag om verduidelijking als zaken niet duidelijk zijn [terug]

De behandelend ambtenaar moet in samenwerking met de verzoeker alle relevante feiten ophelderen, waarbij rekening moet worden gehouden met het beschikbare bewijs, informatie over het land van herkomst en eventuele factoren die verstorend kunnen werken (zie ook 2.4 over factoren die verstorend kunnen werken). De beoordeling van het geval mag niet gebaseerd zijn op aspecten die niet duidelijk zijn voor de behandelend ambtenaar en er mag geen ruimte zijn voor aannames, speculatie, gissingen, intuïtie of onderbuikgevoelens.

1.2.2.3. Richt u op kennelijke inconsistenties, gebrek aan voldoende informatie en problemen met betrekking tot de aannemelijkheid [terug]

Alle inconsistenties, problemen met betrekking tot de aannemelijkheid en een gebrek aan voldoende informatie moeten onder de aandacht van de verzoeker worden gebracht en hij of zij moet de gelegenheid krijgen om deze op te helderen. De behandelend ambtenaar moet tevens de oorzaken van deze problemen vaststellen om hun gevolgen voor de geloofwaardigheidsbeoordeling correct te in kunnen schatten. De behandelend ambtenaar dient bovendien rekening te houden met het mogelijke bestaan van factoren die verstorend kunnen werken (zie ook 2.4 over factoren die verstorend kunnen werken) en van invloed kunnen zijn op de consistentie van de verklaringen van de verzoeker en zijn of haar vermogen om gedetailleerde informatie te verstrekken.

1.2.2.4. Verzamel relevante informatie over het land van herkomst [terug]

Om het geval te kunnen beoordelen dient de behandelend ambtenaar te beschikken over relevante, nauwkeurige en actuele informatie over het land van herkomst (COI). Deze COI moet zo specifiek mogelijk zijn en niet beperkt zijn tot de algemene situatie in het land van herkomst. De informatie moet afkomstig zijn uit verschillende bronnen, zoals nationale COI-afdelingen, het EASO, de UNHCR en andere relevante mensenrechtenorganisaties. De informatie over het land van herkomst moet objectief zijn en op onpartijdige wijze zijn verkregen (de persoon die deze informatie verzamelt, mag niet op zoek gaan naar COI die enkel een negatieve of positieve beslissing zou ondersteunen).

1.2.2.5. Verzamel indien nodig ander bewijs [terug]

Om het geval te kunnen beoordelen kan het voorkomen dat de behandelend ambtenaar *ambtshalve* andere bewijsstukken moet verzamelen (zie ook punt 1.3.2.3 over andere bewijsstukken).

1.2.2.6. Behandel personen met bijzondere procedurele behoeften op adequate wijze [terug]

Om het verzoek op doeltreffende wijze te kunnen staven kan het voorkomen dat sommige verzoekers bijvoorbeeld vanwege hun leeftijd, geslacht, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, handicap, ernstige ziekte, psychische stoornissen of als gevolg van martelen, verkrachting of andere ernstige vormen van psychisch, lichamelijk of seksueel geweld bijzondere procedurele waarborgen behoeven. De lidstaten moeten na indiening van het verzoek binnen een redelijke termijn beoordelen of de verzoeker bijzondere procedurele waarborgen behoeft en indien dit het geval is, hem of haar adequate ondersteuning verlenen.

In het geval van personen met bijzondere procedurele behoeften moet er bijzondere nadruk worden gelegd op het onderzoeksaspect van de rol van de behandelend ambtenaar. De behandelend ambtenaar dient bij het verzamelen van de relevante informatie rekening te houden met de bijzondere behoeften van de verzoeker. Om de invloed van deze omstandigheden op het onderhavige geval correct te kunnen beoordelen kan het voorkomen dat de behandelend ambtenaar adviezen van ter zake deskundigen moet inwinnen (bijv. bij psychische stoornissen, gevolgen van bepaalde vormen van psychisch, lichamelijk of seksueel geweld etc.). Bovendien dient de behandelend ambtenaar de verzoeker met bijzondere procedurele behoeften voldoende tijd te geven om de elementen te presenteren die nodig zijn om het verzoek om internationale bescherming te staven en moet hij of zij tijdens het persoonlijk gesprek rekening houden met deze behoeften.

1.2.3. Houd indien van toepassing rekening met de specifieke stavingsregels (verschuiving van de bewijslast) [terug]

De bewijslast verschuift naar de behandelend ambtenaar als hij of zij van mening is dat er een binnenlands beschermingsalternatief bestaat of bescherming kan worden geboden in het land van herkomst of dat er sprake is van elementen die erop wijzen dat de verzoeker van internationale bescherming moet worden uitgesloten. Deze verschuiving vindt ook plaats als de verzoeker aantoont dat hij of zij in het verleden in het land van herkomst aan vervolging of ernstige schade is blootgesteld of rechtstreeks met dergelijke vervolging of dergelijke schade is bedreigd. In sommige gevallen, bijvoorbeeld als het begrip „veilig land van herkomst” kan worden toegepast, verschuift de bewijslast naar de verzoeker.

1.2.3.1. Is artikel 4, lid 4, van de erkenningsrichtlijn (vervolging/ernstige schade in het verleden of rechtstreeks bedreigen hiermee) hier van toepassing? [terug]

Tijdens het onderzoek naar de feiten kan de behandelend ambtenaar vaststellen dat de verzoeker heeft aangetoond dat hij of zij in het verleden in het land van herkomst aan vervolging of ernstige schade is blootgesteld of rechtstreeks met dergelijke vervolging of dergelijke schade is bedreigd. Dit is een duidelijke aanwijzing dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen. Het is de taak van de behandelend ambtenaar om vast te stellen of er in het onderhavige geval sprake is van dergelijke goede redenen.

1.2.3.2. Kan er bescherming worden geboden in het land van herkomst? [terug]

Waar de verzoeker zijn of haar verzoek moet staven (risico op vervolging/ernstige schade wanneer hij of zij naar zijn of haar land van herkomst terugkeert), ligt de bewijslast om aan te tonen dat er in het land van herkomst bescherming kan worden geboden bij de behandelend ambtenaar.

Om te kunnen bevestigen of er bescherming in het land van herkomst kan worden geboden moet de behandelend ambtenaar bij het vaststellen van de materiële feiten van het verzoek nagaan of de verzoeker bij de bevoegde instantie/actoren om bescherming heeft verzocht; waarom hij of zij dit niet heeft gedaan; bij welke instanties/actoren er om bescherming is verzocht; wat de uitkomst van dit verzoek is geweest en of de verzoeker toegang tot bescherming heeft en of de bescherming doeltreffend en van niet-tijdelijke aard is ([artikel 7 van de erkenningsrichtlijn](#)).

1.2.3.3. Kan er binnenlandse bescherming (ook wel „binnenlands vluchtalternatief” genoemd) worden geboden? [terug]

Indien dit op basis van nationale wetgeving mogelijk is, kan de behandelend ambtenaar aanvoeren dat de verzoeker in een deel van het land van herkomst doeltreffende binnenlandse bescherming kan worden geboden tegen vervolging of ernstige schade. In dit geval dient de behandelend ambtenaar aan te tonen dat er in het land van herkomst een gedeelte is waar de verzoeker op een veilige en wettige manier heen kan reizen, waartoe hij of zij zich toegang kan verschaffen en redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij of zij er zich vestigt ([artikel 8 van de erkenningrichtlijn](#)).

Om een dergelijke conclusie te ondersteunen dient de behandelend ambtenaar bij het vaststellen van de materiële feiten rekening te houden met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker. Hij of zij dient te beschikken over nauwkeurige en actuele informatie over de algemene situatie in het land en de situatie in de vastgestelde regio van dat land waar de bescherming geboden wordt. Deze informatie dient afkomstig zijn uit relevante bronnen, zoals de UNHCR en het EASO.

Indien de staat of vertegenwoordigers van de staat de actoren van vervolging of ernstige schade zijn, moet de behandelend ambtenaar aannemen dat de verzoeker geen doeltreffende binnenlandse bescherming kan worden geboden.

Wanneer de verzoeker een niet-begeleide minderjarige is, dient de behandelend ambtenaar bij zijn haar of haar beoordeling of er daadwerkelijk bescherming kan worden geboden, rekening te houden met de beschikbaarheid van passende zorg en opvang, die in het belang van de niet-begeleide minderjarige zijn.

1.2.3.4. Is uitsluiting van internationale bescherming van toepassing? [terug]

Bij het vaststellen van de materiële feiten (voorafgaand aan het daadwerkelijke onderzoek) kan de behandelend ambtenaar gronden vaststellen die ertoe kunnen leiden dat de verzoeker van internationale bescherming wordt uitgesloten.

Indien de behandelend ambtenaar van mening is dat de verzoeker door middel van uitsluiting bescherming moet worden geweigerd, dient hij of zij dit aan de hand van [artikel 12 van de erkenningsrichtlijn](#) en [artikel 17 van de erkenningsrichtlijn](#) aan te tonen.

Deze uitsluiting moet gebaseerd zijn op duidelijk en geloofwaardig bewijs. De verzoeker moet de kans krijgen om het ter onderbouwing van de uitsluiting gebruikte bewijs te weerleggen.

1.2.3.5. Komt de verzoeker uit een land dat op basis van uw nationale wetgeving als veilig land van herkomst wordt beschouwd? [terug]

Sommige lidstaten hebben het begrip „veilig land van herkomst” geïntroduceerd en in hun nationale wetgeving bepaalde landen als veilige landen van herkomst aangemerkt. Afhankelijk van de nationale wetgeving en praktijk kan de behandelend ambtenaar aannemen dat wanneer de verzoeker uit een dergelijk land afkomstig is, dit land veilig voor hem of haar is, tenzij de verzoeker gegevens overlegt die op het tegendeel wijzen. Het feit dat een land van herkomst als veilig land wordt aangemerkt, betekent niet automatisch dat het land veilig is voor alle onderdanen van dat land.

Wanneer een verzoeker aantoont dat er gewichtige redenen zijn om het land in zijn of haar bijzondere omstandigheden als niet-veilig te beschouwen, kan de aanmerking van het land als veilig land niet langer als voor hem of haar ter zake doende worden beschouwd. Afhankelijk van nationale richtsnoeren en praktijk moet de behandelend ambtenaar de verzoeker daadwerkelijk de mogelijkheid bieden om gegevens over te leggen die op het tegendeel bewijzen. Dit houdt onder andere in dat de verzoeker hiervan op de hoogte moet worden gesteld en dat dit in het persoonlijk gesprek aan de orde moet worden gesteld.

1.3. Verzamel bewijsstukken die relevant zijn voor de materiële feiten [terug]

Het is aan de behandelend ambtenaar om het beschikbare bewijs te onderzoeken en indien nodig te verzoeken om het indienen van verder bewijsmateriaal dat redelijkerwijs kan worden verstrekt (bijvoorbeeld berichten in de media, medisch bewijs etc.).

Het is voor een kwalitatief hoogstaande besluitvorming van essentieel belang dat de behandelend ambtenaar de verzoeker helpt door alle ingediende bewijsstukken grondig te onderzoeken en dat hij of zij de verzoeker de mogelijkheid biedt om relevante bewijsstukken in te dienen.

Bij het verzamelen van alle bewijsstukken dient te worden voldaan aan [artikel 4, lid 3, van de erkenningsrichtlijn](#). De behandelend ambtenaar moet ervoor zorgen dat hij of zij de relevantie begrijpt van alle bewijsstukken die de verzoeker ter ondersteuning van zijn of haar verzoek heeft ingediend.

Zelfs als de verzoeker een oprechte inspanning heeft geleverd om alle verklaringen en documenten in zijn of haar bezit in te dienen en een bevredigende verklaring heeft gegeven waarom hij of zij bepaalde bewijsstukken niet kon indienen, kan een behandelend ambtenaar het nodig achten om aanvullend bewijs te verzamelen teneinde alle relevante feiten van het geval op te helderen. Deze aanvullende informatie kan verkregen worden uit nadere verklaringen van de verzoeker, van zijn of haar familieleden, adviezen van deskundigen, nieuw schriftelijk bewijs, nauwkeurigere informatie over het land van herkomst etc. Nationale wetten of richtlijnen kunnen termijnen bevatten binnen welke aanvullende informatie verzameld dient te worden.

Het wordt aanvaard dat verzoekers hun verklaring vaak niet met behulp van onafhankelijke documenten of andere bewijsstukken kunnen staven. Het verzamelen van officiële documenten uit het land van herkomst kan bijvoorbeeld belemmerd worden door logistieke of veiligheidsproblemen. De behandelend ambtenaar kan bij zijn of haar beoordeling van de geloofwaardigheid van het geval alle ingediende informatie echter goed gebruiken.

1.3.1. Verzamel verklaringen van de verzoeker [terug]

De persoonlijke verklaring van de verzoeker is doorgaans het belangrijkste bewijsstuk en in sommige gevallen zelfs het enige bewijs dat voorhanden is. Dit bewijs kan op verschillende manieren worden ingediend, onder andere door middel van een persoonlijk gesprek of een schriftelijke verklaring, of beide.

1.3.1.1. Persoonlijk gesprek [terug]

Het persoonlijk gesprek is in de meeste gevallen de belangrijkste bron van informatie op basis waarvan de behandelend ambtenaar het verzoek beoordeelt. Het is daarom van cruciaal belang dat het persoonlijk gesprek op een dusdanige manier wordt gevoerd dat er kwalitatief hoogstaande informatie van de verzoeker wordt verkregen.

Richtsnoeren voor het voeren van een kwalitatief hoogstaand persoonlijk gesprek zijn te vinden in de **praktische gids van het EASO voor het persoonlijk gesprek**.

1.3.1.2. Schriftelijke verklaringen [terug]

In sommige gevallen kunnen schriftelijke verklaringen worden toegelaten als aanvullend bewijs ter ondersteuning van het verzoek. Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de toelaatbaarheid van schriftelijke verklaringen kunt u [hier](#) vinden.

1.3.2. Verzamel bewijs uit andere bronnen [terug]

Naast hun verklaring in een persoonlijk gesprek en/of een schriftelijke verklaring kunnen verzoekers ook op andere manieren aanvullend ondersteunend bewijs aanleveren.

Hieronder vindt u richtsnoeren over de soorten bewijsstukken die het vaakst worden ingediend en hoe u hiermee om dient te gaan. De behandelend ambtenaar dient bij het verzamelen van informatie uit andere bronnen voorzichtig te werk te gaan en de regels met betrekking tot vertrouwelijkheid in acht te nemen.

1.3.2.1. Door de verzoeker verstrekte documenten [terug]

Alle documenten die een verzoeker verstrekt ter ondersteuning van zijn of haar verzoek dienen grondig te worden bestudeerd. De behandelend ambtenaar moet allereerst vaststellen welke documenten worden ingediend en welke relevantie ze voor het verzoek hebben. Indien mogelijk moet de behandelend ambtenaar ook informatie verzamelen over de doorgaans te verwachten inhoud en vorm van de verstrekte documenten (bijv. arrestatiebevel, dagvaarding). Dergelijke informatie moet verkregen worden uit relevante informatie over het land van herkomst.

Voor de behandelend ambtenaar moet tevens vaststaan dat de verzoeker de door hem of haar ingediende documenten op bevredigende wijze heeft verkregen. Als een verzoeker een document indient dat hij of zij normaliter niet kan verkrijgen, kan dit van invloed zijn op de beoordeling van de behandelend ambtenaar of dat document als ondersteunend bewijsmateriaal kan worden beschouwd of niet. Als de verzoeker documenten heeft verkregen die hij of zij normaliter niet zou kunnen bezitten, dan dient de verzoeker de mogelijkheid te worden geboden om uit te leggen hoe hij of zij aan deze documenten is gekomen.

Paspoorten moeten worden gecontroleerd op inreis-/uitreisstempels, bewijs van terugkeer naar het land van herkomst etc., om de immigratiegeschiedenis van de verzoeker te bevestigen en de door de verzoeker gegeven beschrijving van de gebeurtenissen na te gaan ten behoeve van de geloofwaardigheidsbeoordeling.

Indien dergelijke expertise beschikbaar is, dienen de documenten door een relevante deskundige op echtheid te worden gecontroleerd en dient vastgesteld te worden of er aanwijzingen zijn voor vervalsing van de documenten. Indien wordt vastgesteld dat documenten vervalst zijn, dient de verzoeker de mogelijkheid te worden geboden om uit te leggen hoe hij of zij aan deze documenten is gekomen.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de vraag of het originele document moet worden ingediend of dat een kopie ervan volstaat, kunt u [hier](#) vinden.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de vraag of de verzoeker een vertaling van het document moet aanleveren of dat dit door de bevoegde instantie van de lidstaat moet worden gedaan, kunt u [hier](#) vinden.

1.3.2.2. Informatie over landen van herkomst (COI) [terug]

De beschikbaarheid van kwalitatief hoogstaande informatie over landen van herkomst is van essentieel belang voor het besluitvormingsproces. De behandelend ambtenaar moet erop kunnen vertrouwen dat de informatie waarover hij of zij beschikt relevant, nauwkeurig en actueel is en dat deze informatie uit verschillende bronnen afkomstig is. Dergelijke bronnen kunnen onder andere nationale COI-afdelingen, het EASO, de UNHCR en andere relevante mensenrechtenorganisaties zijn.

Als bepaalde informatie ontbreekt, kan het nodig zijn dat de ambtenaar voor het verzoek relevante informatie opvraagt of opzoekt.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot het verkrijgen van informatie over landen van herkomst kunt u [hier](#) vinden.

1.3.2.3. Andere bewijsstukken [terug]

- **Deskundigenverslagen [terug]**

Ter ondersteuning van hun besluitvormingsproces kunnen behandelend ambtenaren mogelijk ook beschikken over uiteenlopende deskundigenverslagen. Dergelijke verslagen kunnen door de verzoeker zelf worden verstrekt of door de beslissingsautoriteit worden aangeleverd.

Verzoekers kiezen er wellicht voor om zich op dergelijke deskundigenverslagen te verlaten om informatie te geven over hun specifieke culturele achtergrond, situatie in het land of andere zaken die van belang zijn voor het verzoek. Dergelijke verslagen kunnen vooral nuttig zijn als er sprake is van een gebrek aan COI uit andere bronnen of wanneer dergelijke COI vaag of te algemeen is.

Dit betekent echter niet dat dergelijke verslagen op dezelfde manier moeten worden aanvaard als COI. De behandelend ambtenaar moet bij het beoordelen van de geloofwaardigheid van de aangevoerde materiële feiten en

later bij de beoordeling van het risico na terugkeer beslissen welk gewicht er aan dergelijke verslagen moet worden toegekend.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot het verzamelen van deskundigenverslagen en de omstandigheden waarin deze kunnen worden aangevraagd, kunt u [hier](#) vinden.

- **Medische en psychologische verslagen [terug]**

Aan onderzoeken door gekwalificeerde medische beroepsbeoefenaars, georganiseerd door de lidstaten of de verzoeker of zijn of haar vertegenwoordiger, ter ondersteuning van de bewering van de verzoeker dat hij of zij gemarteld is of aan ernstige schade is blootgesteld, dient tijdens de beslissing een passend gewicht te worden toegekend ([artikel 18 van de richtlijn asielprocedures, herschikking](#)). Het is niet aan de behandelend ambtenaar om zelf een klinisch oordeel te vellen over medisch bewijsmateriaal of algemene medische aangelegenheden.

Medische verslagen maken het niet alleen mogelijk om zaken zoals bewijs van marteling te beoordelen, maar kunnen ook essentiële informatie bevatten over het vermogen van de verzoeker om een heldere en uitgebreide beschrijving te geven van datgene wat hem of haar is overkomen. Een verslag waarin bevestigd wordt dat een verzoeker aan een trauma lijdt en daarom problemen heeft om zich gebeurtenissen op een heldere manier te herinneren, kan de behandelend ambtenaar bijvoorbeeld helpen bij de beslissing op welke manier zijn of haar bewijs moet worden geïnterpreteerd en welk gewicht er aan kennelijke inconsistenties van details of samenhang moet worden toegekend.

- **Taalanalyseverslagen [terug]**

De behandelend ambtenaar kan mogelijk beschikken over taalanalyseverslagen die zijn opgesteld door taaldeskundigen die met individuele personen spreken en naar hen luisteren om op basis daarvan tot een onderbouwd advies te komen met betrekking tot hun waarschijnlijke plaats van herkomst.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de toelaatbaarheid van dergelijke verslagen en de manier waarop deze moeten worden verkregen kunt u [hier](#) vinden.

- **Informatie van andere personen (getuigenverklaringen) [terug]**

Naast informatie van gekwalificeerde deskundigen op het desbetreffende (vak)gebied kunnen ook verklaringen van andere personen of groepen worden ingediend/gevraagd, die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van een beschrijving die de verzoeker heeft gegeven. Dergelijke verklaringen kunnen uit een groot aantal verschillende bronnen komen, waaronder:

- familieleden
- scholen
- politieke groepen
- religieuze groepen

Dergelijk bewijsmateriaal moet zorgvuldig onderzocht en beoordeeld worden om na te gaan op welke manier het de beschrijving van de verzoeker ondersteunt of tegenspreekt. Bij het verzamelen van dit soort bewijs dient de behandelend ambtenaar bijzondere aandacht te schenken aan het vertrouwelijkheidsaspect. De behandelend ambtenaar moet tevens beslissen welk gewicht er volgens hem of haar aan dergelijke verklaringen moet worden toegekend en of de getuige op zichzelf betrouwbaar is of niet.

- **Informatie van overheidsinstanties van de lidstaat [terug]**

Het is mogelijk dat andere overheidsinstanties informatie hebben die kan helpen om de materiële feiten van een verzoek vast stellen. Zo kan het bijvoorbeeld passend zijn om informatie op te vragen als:

- overeenkomende vingerafdrukken in het Eurodac-systeem
- trouwaktes
- dossiers van politie/rechtbanken
- medische dossiers (nationale wetten en richtsnoeren kunnen voorschrijven dat de verzoeker hiervoor toestemming moet geven)

Wanneer behandelend ambtenaren van de lidstaten bewijsmateriaal in het land van herkomst verzamelen, moet er voorzichtig te werk worden gegaan om te voorkomen dat de verzoeker of aan hem of haar gerelateerde personen in gevaar worden gebracht.

- **Informatie van andere lidstaten [terug]**

In sommige gevallen kan het passend zijn om informatie over de verzoeker op te vragen bij een andere lidstaat waar hij of zij in het verleden heeft verbleven. Om redenen van vertrouwelijkheid is voor dergelijke verzoeken om informatie mogelijk de toestemming van de verzoeker vereist.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de manier waarop dergelijke verzoeken moeten worden ingediend, kunt u [hier](#) vinden.

Stap 2. Geloofwaardigheidsbeoordeling [terug]

Nadat de behandelend ambtenaar alle informatie en bewijsstukken heeft verzameld, moet hij of zij overgaan tot het beoordelen van de bewijsstukken die ieder afzonderlijk materieel feit ondersteunen.

2.1. Koppel het bewijs aan ieder afzonderlijk materieel feit [terug]

De behandelend ambtenaar moet goed in het oog houden dat „materiële feiten” geen bewezen feiten zijn en dat het begrip „feiten” niet moet worden opgevat zoals het doorgaans in het rechtssysteem wordt opgevat, maar meer als een begrip waarbij „feiten” beschouwd moeten worden als gedane beweringen die in een asielcontext moeten worden beoordeeld als zijnde geloofwaardig of niet.

Tijdens het verzamelen van bewijsmateriaal is het van cruciaal belang dat alle verzamelde bewijsstukken relevant zijn voor de materiële feiten van het geval. In veel gevallen hebben bepaalde bewijsstukken betrekking op meerdere materiële feiten (bijv. het persoonlijk gesprek of schriftelijke verklaringen).

Zie de [sjabloon](#) voor het koppelen van de bewijsstukken aan de materiële feiten.

2.2. Beoordeel de verklaringen van de verzoeker op basis van de geloofwaardigheidsindicatoren [terug]

2.2.1. Formuleer uw bevindingen betreffende de interne geloofwaardigheid [terug]

Interne geloofwaardigheid omvat niet alleen toereikendheid van details en specificiteit, maar ook consistentie.

2.2.1.1. Toereikendheid van details en specificiteit [terug]

Welke mate van detail is vereist en hoeveel details zijn nodig?

In de regel geldt: hoe meer **details** worden vermeld en beschikbaar zijn, des te completer het beeld wordt. In de regel worden in werkelijkheid ervaren gebeurtenissen namelijk levendiger en spontaner verteld. De behandelend ambtenaar moet echter goed in het oog houden dat er ook een redelijke verklaring kan zijn voor het feit dat de verzoeker zich geen details van een bepaalde gebeurtenis kan herinneren en dient rekening te houden met mogelijke verstoringen (zie ook [2.4 over factoren die verstorend kunnen werken](#)). Een gebrek aan details tast dus niet per definitie de geloofwaardigheid aan.

Specificiteit verwijst naar de zeer persoonlijke, individuele omstandigheden en de manier waarop een gebeurtenis wordt ervaren en geuit. Hoewel in veel zaken de kern van het verhaal gelijk is, bevat iedere zaak zijn eigen specifieke elementen die hem uniek maken. In dergelijke gevallen kan het nuttig zijn om niet te veel vast te houden aan de kernelementen van het verzoek, maar om meer vragen over zijdelingse elementen van de gebeurtenis te stellen en zo de specifieke elementen bloot te leggen. Als de verzoeker niet specifiek genoeg is, kan dit wijzen op een gebrek aan geloofwaardigheid.

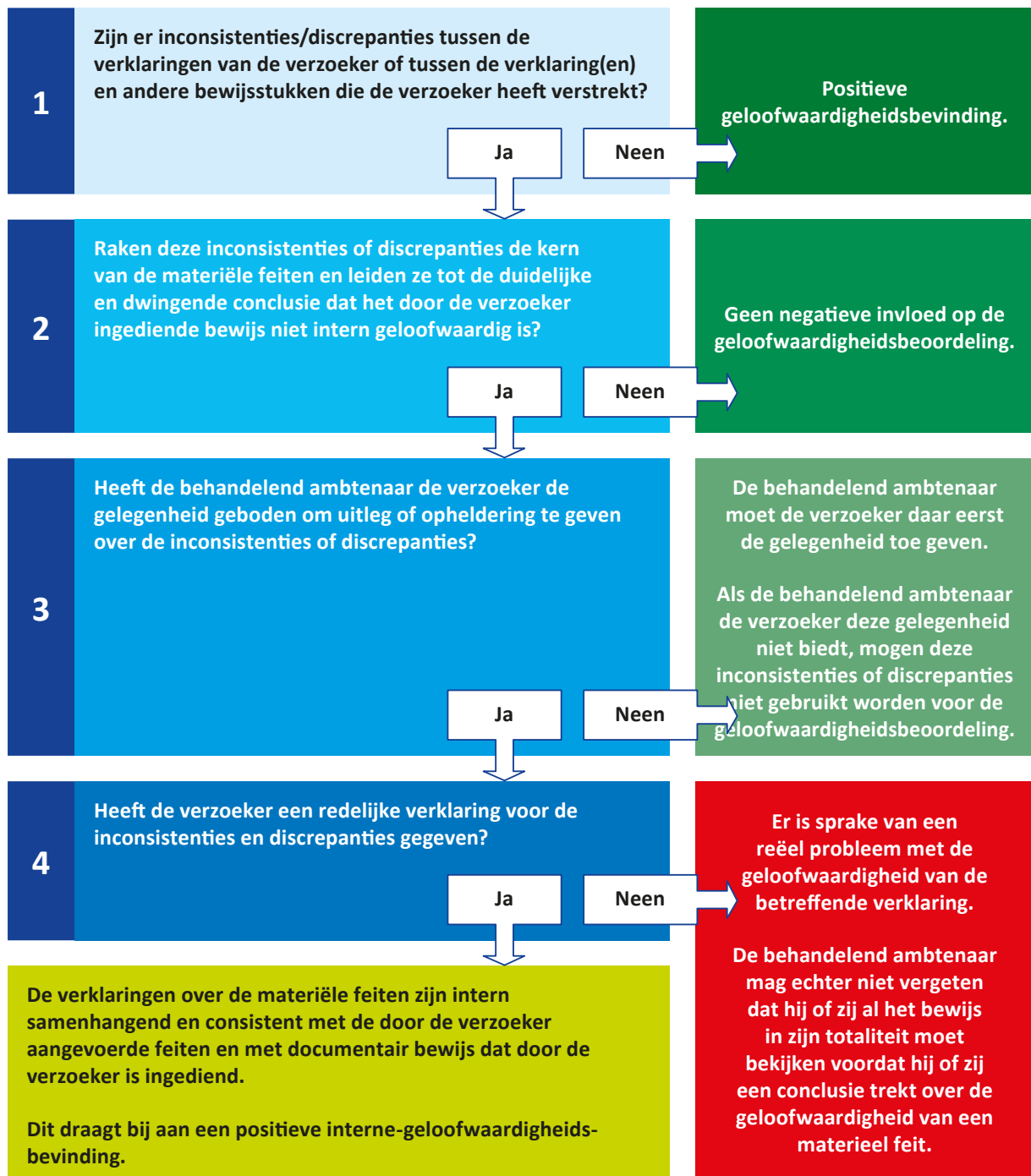
Normaliter is het persoonlijk gesprek de belangrijkste bron van informatie en de beste gelegenheid om zoveel mogelijk details en specifieke elementen te verzamelen. Dit is in hoge mate afhankelijk van de vaardigheden van de behandelend ambtenaar om tijdens het gesprek de materiële details te achterhalen (creëren van een prettige sfeer, goede gesprekstechnieken, achtergrondkennis van het geval).

2.2.1.2. Consistentie [terug]

Consistentie wordt algemeen beschouwd als het ontbreken van discrepanties, tegenstellingen en verschillen in de materiële feiten die door de verzoeker worden gepresenteerd. Dit betreft:

- de algemene mondelinge en schriftelijke verklaringen die de verzoeker heeft afgelegd;
- andere verklaringen over hetzelfde onderwerp op verschillende momenten tijdens de procedure;
- andere informatie over hetzelfde onderwerp, afkomstig uit andere bewijsstukken die door de verzoeker zijn ingediend.

De volgende vierstappentest kan gebruikt worden als leidraad voor de manier waarop de behandelend ambtenaar met (in)consistenties moet omgaan:

2.2.1.3. Manier van doen mag niet als geloofwaardigheidsindicator worden gebruikt [terug]

„Manier van doen” verwijst doorgaans naar non-verbale communicatie en gedrag zoals de toon waarop iets gezegd wordt en modulatie van de stem, de manier waarop iemand zich opstelt, oogcontact en gelaatsuitdrukkingen etc. Deze gedragingen zijn doorgaans het duidelijkst waarneembaar in het persoonlijk gesprek.

De behandelend ambtenaar mag de manier van doen niet als indicator van geloofwaardigheid beschouwen. Bevindingen op basis van de manier van doen van de verzoeker leiden vaak tot simpele aannames en subjectieve oordelen op basis van onderbuikgevoelens.

2.2.2. Formuleer uw bevindingen betreffende de externe geloofwaardigheid [terug]

Externe geloofwaardigheid heeft betrekking op consistentie met informatie over landen van herkomst (COI), bekende feiten en andere bewijsstukken die door de beslissingsautoriteit zijn verzameld.

2.2.2.1. Consistentie met COI [terug]

COI kan voor verschillende aspecten van de behandeling van een verzoek gebruikt worden. COI kan gebruikt worden om de beschrijving van de materiële feiten door de verzoeker te toetsen en als bewijs op de achtergrond op basis waarvan het risico na terugkeer wordt beoordeeld.

- **Ondersteunende COI**

Indien het bewijs van de verzoeker door objectieve COI wordt ondersteund is er geen ernstige reden voor twijfel en kan het aangevoerde feit worden aanvaard.

- **Tegenstrijdige COI**

Het bestaan van informatie over het land van herkomst die duidelijk in tegenspraak is met het aangevoerde materiële feit, is een factor die kan bijdragen tot een negatieve bevinding inzake de geloofwaardigheid. De verzoeker dient daarom de gelegenheid te krijgen om aanvullende uitleg te geven.

- **Gebrek aan informatie over het land van herkomst**

Een gebrek aan informatie over het land van herkomst betekent niet noodzakelijkerwijs dat het aangevoerde feit of de aangevoerde gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden. Het gebrek aan informatie kan bijvoorbeeld te wijten zijn aan beperkte toegang tot informatie in het land van herkomst of aan de beperkte omvang van en aandacht voor de gebeurtenis. Een gebrek aan informatie over het land van herkomst mag op zichzelf daarom niet tot een negatieve geloofwaardigheidsbevinding leiden.

2.2.2.2. Consistentie met algemeen bekende informatie [terug]

Sommige feiten zijn algemeen bekend en kunnen niet redelijkerwijs worden betwist (zoals natuurwetten bijvoorbeeld). Deze feiten zijn niet cultuurgebonden. Zij hoeven doorgaans niet door aanvullend bewijs te worden ondersteund. De verklaring van de verzoeker moet consistent zijn met dergelijke algemeen bekende informatie om geloofwaardig te worden bevonden. Bij het toepassen van dit concept dient de behandelend ambtenaar ervoor te waken het niet toe te passen op begrippen die hij of zij op basis van zijn of haar sociale, culturele en persoonlijke achtergrond als vanzelfsprekend beschouwt.

2.2.2.3. Consistentie met andere bewijsstukken [terug]

Andere bewijsstukken zijn onder andere verklaringen van getuigen of van personen die afhankelijk zijn van de verzoeker, documenten van andere overheidsinstanties, deskundigenverslagen etc. Dergelijke bewijsstukken kunnen de verklaringen van de verzoeker ondersteunen of ermee in strijd zijn. Ten eerste moet de interne geloofwaardigheid van deze andere bewijsstukken worden beoordeeld. Als een bewijsstuk in strijd is met de verklaring van de verzoeker dient de behandelend ambtenaar dit aan de orde te stellen en de verzoeker de gelegenheid te bieden om de inconsistenties uit te leggen. De behandelend ambtenaar dient deze uitleg in overweging te nemen.

2.2.3. Formuleer uw bevindingen betreffende de aannemelijkheid [terug]

Om aannemelijk te kunnen zijn moet een redelijk persoon de volgorde van de gebeurtenissen waarschijnlijk en mogelijk achten.

De behandelend ambtenaar dient zich te realiseren dat het begrip „aannemelijkheid” met de nodige omzichtigheid gehanteerd moet worden, alleen al om speculatie en subjectieve aannames of vooroordelen te voorkomen. Een aangevoerd feit kan volkomen aannemelijk zijn als het beschouwd wordt in de context van de omstandigheden van de verzoeker zoals geslacht, leeftijd, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, opleidingsniveau, sociale en culturele achtergrond, ervaringen in zijn of haar leven en omstandigheden in het land van herkomst of plaats waar hij of zij gewoonlijk verblijft etc. De behandelend ambtenaar dient zich ervan bewust te zijn dat er verschillen

kunnen bestaan tussen zijn of haar eigen zienswijze en die van de verzoeker en dat dit een mogelijke verklaring voor een schijnbare onaannemelijkheid kan zijn.

Een bevinding van onaannemelijkheid moet steunen op redelijke, objectief te rechtvaardigen gevolgtrekkingen en de behandelend ambtenaar moet helder beargumenteren waarom hij of zij een verklaring onaannemelijk vindt.

Zie de [sjabloon](#) voor het koppelen van de bewijsstukken aan de materiële feiten.

2.3. Beoordeel de documenten [terug]

Documenten moeten aan de hand van de volgende stappen worden beoordeeld:

- **Relevantie [terug]**

Relevantie verwijst naar de vraag of het document betrekking heeft op een bepaald materieel feit. De relevantie moet worden opgehelderd met de verzoeker.

- **Bestaan [terug]**

Bestaan verwijst naar de vraag of een bepaald soort document volgens algemeen beschikbare informatie bestaat.

- **Inhoud [terug]**

De volgende elementen moeten worden beoordeeld:

- Bevat het document interne tegenstrijdigheden?
- Komt het overeen met de verklaringen van de verzoeker?
- Komt het overeen met de informatie over het land van herkomst?
- Is het document nauwkeurig? Nauwkeurigheid verwijst naar de mate van detail die relevant is voor een bepaald materieel feit.
- Is het document een rechtstreeks verslag van een materieel feit? Is de informatie afkomstig uit een directe bron of is het een navertelling van de verklaringen van de verzoeker?

- **Vorm [terug]**

De vorm van het document is relevant voor het beoordelen van de authenticiteit ervan. Afhankelijk van de nationale praktijk kan het document een beoordeling van een deskundige of een vergelijking met referentiemateriaal bevatten. De behandelend ambtenaar moet ervoor waken om enkel op basis van de vorm van het document conclusies over de authenticiteit ervan te trekken, aangezien er in sommige landen geen gestandaardiseerde vormen van bepaalde soorten documenten bestaan.

- **Aard [terug]**

Het element van de aard van het document verwijst naar de vraag of het originele document of een kopie ervan wordt overgelegd, in welke staat het document is en of het document beschadigd is of sporen van aanpassingen bevat. Aan originele documenten wordt tijdens de beoordeling normaliter meer waarde toegekend. De behandelend ambtenaar dient zich er echter van bewust te zijn dat in sommige gevallen geen origineel van een document verkregen kan worden.

- **Auteur [terug]**

De behandelend ambtenaar moet de kwalificaties van de auteur en diens objectiviteit en/of relevante ervaring verifiëren.

Documenten moeten samen met andere bewijsstukken op basis waarvan het specifieke materiële feit dat ze ondersteunen kan worden vastgesteld, en andere elementen van de geloofwaardigheidsbeoordeling worden beschouwd. Een document moet op dezelfde manier worden beoordeeld als ieder ander bewijsstuk. Het is niet gepast om geen gewicht aan een document toe te kennen zonder dit op basis van het beschikbare bewijs te

beargumenteren, d.w.z. op basis van objectieve informatie uit het land met betrekking tot de betrouwbaarheid van het document in combinatie met ander bewijs op dit vlak.

Zie [punt 1.3.2.1](#) voor meer informatie over documenten die door de verzoeker worden overgelegd.

Zie de [sjabloon](#) voor het tot stand brengen van geloofwaardigheidsbevindingen.

2.3.1. Beoordeel medisch en psychologisch bewijs [terug]

Door een gekwalificeerd persoon opgestelde medische of psychologische bewijsstukken zijn een zeer specifiek soort bewijsmateriaal. Een behandelend ambtenaar mag geen medische oordelen vellen of zijn of haar mening geven over een behandeling die door een arts is uitgevoerd. Een arts mag niet oordelen over geloofwaardigheid of juridische aangelegenheden.

Om een onafhankelijke beoordeling van de betrouwbaarheid van medische of psychologische verslagen mogelijk te maken dienen deze documenten voldoende informatie te bevatten over de kwalificaties van de medische deskundige en de onderzoeksmethode. Afhankelijk van nationale richtsnoeren kan een dergelijke beoordeling door de behandelend ambtenaar of door een deskundige worden uitgevoerd.

In gevallen waar bijvoorbeeld sprake is van beschuldigingen van marteling dienen medische rapporten overeenkomstig de normen van het [Protocol van Istanbul](#) te worden beoordeeld.

In geval van twijfel heeft de behandelend ambtenaar de mogelijkheid om overeenkomstig de nationale praktijk een second opinion aan te vragen. Eventuele relevante nationale richtsnoeren kunt u [hier](#) vinden.

2.4. Houd rekening met individuele en indirecte factoren die verstoring kunnen werken [terug]

Bij het onderzoeken van de geloofwaardigheid van bewijsmateriaal ter ondersteuning van de materiële feiten dient de behandelend ambtenaar zich ervan bewust te zijn dat de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker een sterke invloed kunnen hebben op de manier waarop de verzoeker aankijkt tegen gebeurtenissen die verband houden met het verzoek en deze presenteert. Bovendien kan het ontvangen en interpreteren van informatie worden beïnvloed door de levens- en beroepservaring of vooroordelen van de behandelend ambtenaar.

Dergelijke zeer menselijke trekjes kunnen nooit helemaal worden uitgesloten. Wel is het noodzakelijk om zich hiervan bewust te zijn tijdens het voeren van een persoonlijk gesprek (zie de **praktische gids van het EASO voor het persoonlijk gesprek**) en het beoordelen van de geloofwaardigheid. Bovendien moet altijd worden nagegaan of dergelijke persoonlijke en subjectieve factoren van invloed zijn geweest op de geloofwaardigheidsindicatoren of een verklaring kunnen zijn voor een kennelijke inconsistentie of discrepantie in de verklaringen van de verzoeker.

In veel gevallen overlappen verstoringende factoren elkaar. Medewerkers op asielgebied moeten zich voortdurend bewust zijn van deze factoren. Hieronder volgt een niet-uitputtend overzicht van factoren die mogelijk verstoring kunnen werken.

2.4.1. Factoren die verband houden met de verzoeker [terug]

Mondelinge verklaringen vormen het belangrijkste (en vaak enige) bewijs dat door de verzoeker wordt overgelegd. Bij de beoordeling van de geloofwaardigheid moet de behandelend ambtenaar controleren of de verzoeker voldoende gelegenheid heeft gekregen om feiten terug te halen en te vertellen en of de gepresenteerde informatie goed ontvangen en begrepen is. Dit proces kan door talrijke factoren verstoord worden.

2.4.1.1. Geheugen [terug]

Het menselijk geheugen is gelaagd en kent zijn beperkingen. Het is noodzakelijk om dit te beseffen als u met asielzoekers werkt, die voor hun verklaringen vaak enkel op hun geheugen zijn aangewezen. Het kan voor asielzoekers soms erg moeilijk zijn om zich datums en details te herinneren van een gebeurtenis die zich lang geleden heeft afgespeeld of mensen te beschrijven die ze maar één keer hebben ontmoet.

De behandelend ambtenaar moet tijdens het voeren van een persoonlijk gesprek en de daaropvolgende analyse van de resultaten van dat gesprek realistische verwachtingen hebben van de mate van detail van gebeurtenissen die zich in een ver verleden hebben afgespeeld en vaak traumatisch zijn. De manier waarop het gesprek wordt gevoerd is ook van invloed op de hoeveelheid en de kwaliteit van de informatie die de verzoeker kan terughalen. Tijdens het gesprek mogen bijvoorbeeld geen suggestieve vragen worden gesteld omdat deze van invloed kunnen zijn op de beschrijving die de verzoeker van de gebeurtenissen geeft. Zie voor meer richtsnoeren de **praktische gids van het EASO voor het persoonlijk gesprek**.

2.4.1.2. Trauma en PTSS [terug]

Een desbetreffend medisch verslag of een advies van een psycholoog in het dossier van de verzoeker is doorgaans duidelijk bewijs van het feit dat de persoon in kwestie een dusdanig traumatische gebeurtenis heeft meegemaakt dat dit zijn of haar vermogen om gebeurtenissen uit het verleden te herinneren of terug te halen, bij het onderwerp te blijven en een samenhangende beschrijving van de gebeurtenis te geven ernstig belemmert of zelfs onmogelijk maakt. Traumatische ervaringen kunnen tevens leiden tot angst en een gebrek aan vertrouwen, hetgeen van invloed kan zijn op de hoeveelheid en de kwaliteit van de informatie die de verzoeker bereid is te geven.

Verklaringen van personen die een trauma hebben opgelopen of lijden aan een posttraumatische stressstoornis (PTSS) zijn doorgaans gefragmenteerd, volgen een grillige tijdlijn en worden niet gestuurd door hun wil, maar door zintuiglijke impulsen. Getraumatiseerde personen willen soms niet over moeilijke ervaringen spreken.

Het wordt aangeraden om meer gewicht aan objectieve omstandigheden van het geval toe te kennen dan aan het subjectieve element van angst dat de verzoeker toont. Bij de behandeling van een verzoek van een getraumatiseerd persoon mag de behandelend ambtenaar niet hetzelfde verwachtingspatroon hebben als bij het toepassen van de geloofwaardigheidsindicatoren (zie [punt 2.2 over het toepassen van geloofwaardigheidsindicatoren](#)). De behandelend ambtenaar dient vooral voorzichtig te zijn bij het formuleren van negatieve geloofwaardigheidsbevindingen op basis van de verklaringen van de verzoeker.

Het is bovendien goed om in uw achterhoofd te houden dat traumatische gebeurtenissen of ervaringen zich ook na het verlaten van het land van herkomst kunnen hebben voorgedaan, ook in het land waar de asielpprocedure wordt afgehandeld.

2.4.1.3. Andere psychologische en gezondheidsproblemen [terug]

Moeilijkheden om een duidelijke en samenhangende verklaring te geven kunnen ook veroorzaakt worden door medische problemen en verslavingen van de verzoeker, bijvoorbeeld het gebruik van zware medicijnen, geestelijke beperkingen, depressie of verslaving aan drugs of alcohol. Als de behandelend ambtenaar niet genoeg over deze factoren weet of er geen aandacht aan besteedt, kan dit tot een verkeerde conclusie met betrekking tot de geloofwaardigheid leiden.

2.4.1.4. Leeftijd [terug]

De leeftijd kan een tijdens het beoordelen van de geloofwaardigheid een cruciale rol spelen. Deze factor is met name belangrijk in gevallen van niet-begeleide minderjarigen en in zaken waar minderjarigen worden gehoord als getuigen in de zaak van hun ouders (of voogd).

Verklaringen van een kind kunnen inconsistent zijn, onduidelijke uitdrukkingen bevatten of verklaringen zijn die ze gehoord hebben van volwassenen in wier gezelschap ze meegereisd zijn, van familieleden etc. Het is daarom belangrijk dat het gesprek op een kindvriendelijke manier wordt gevoerd (zie de **praktische gids van het EASO voor het persoonlijk gesprek**).

Leeftijd is een relevante factor voor het moment waarop de verklaringen worden afgelegd en voor het moment waarop de gebeurtenis zich heeft afgespeeld.

Afhankelijk van de omstandigheden kunnen door leeftijd veroorzaakte verstoringen ook relevant zijn in een zaak van oude mensen.

2.4.1.5. Opleidingsniveau [terug]

Het vermogen van de verzoeker om gebeurtenissen te observeren en terug te halen en om de benodigde inhoud te formuleren of vragen goed te begrijpen kan ook beïnvloed worden door een verschil in opleidingsniveau.

Laconieke of botte antwoorden of foutieve datums en afstanden kunnen wijzen op een beperkte woordenschat, beperkte algemene kennis, het onvermogen om abstracte begrippen te begrijpen en te beschrijven of op het feit dat betrokkene zich er niet van bewust is dat er een gedetailleerde beschrijving moet worden gegeven.

2.4.1.6. Cultuur, religie en overtuigingen [terug]

De cultuur, religie en overtuigingen van een persoon bepalen de manier waarop hij of zij zijn of haar identiteit definieert, aankijkt tegen sociale rollen en machtsverhoudingen en informatie begrijpt, interpreteert en reproduceert. Afhankelijk van deze factoren kunnen datums, seizoenen, afstanden, momenten van sociale inwijding of betrokkenheid bij het openbare leven, het begrip van naaste familie en lichaamstaal variëren.

In dit verband zijn andere factoren zoals opleidingsniveau, leeftijd, taal, geslacht of sociale status en gewoonten ook van belang.

Bij het beoordelen van de geloofwaardigheid van een verzoek moet de behandelend ambtenaar zich tevens bewust zijn van mogelijke verschillen als gevolg van de culturele en/of religieuze achtergrond. Er moet vaak een beroep op interculturele vaardigheden worden gedaan om de verkregen informatie vanuit een ander perspectief te bekijken. Daarnaast helpen deze vaardigheden bij het ontcijferen van kennelijk inconsistente verklaringen met een culturele code.

Desalniettemin moet de behandelend ambtenaar een verzoeker geen „gevangene” van zijn of haar eigen cultuur maken en mag deze niet vooraf aannemen dat een persoon uit een bepaalde cultuur of met een bepaalde religieuze achtergrond op een bepaalde manier handelt. Hierdoor kan het namelijk gebeuren dat de behandelend ambtenaar een mogelijk probleem op het gebied van geloofwaardigheid over het hoofd ziet. Alleen als een behandelend ambtenaar na het stellen van een vraag geen antwoord krijgt, moet hij of zij controleren of het betreffende geloofwaardigheidsprobleem veroorzaakt wordt door culturele, sociale, religieuze of andere obstakels.

2.4.1.7. Seksuele gerichtheid en genderidentiteit (SOGI) [terug]

Kwesties op het gebied van SOGI liggen vaak erg gevoelig en vereisen specifieke kennis over het onderwerp en speciale aandacht bij het beoordelen van de geloofwaardigheid. De behandelend ambtenaar mag deze vereiste niet gelijkstellen aan het klakkeloos, zonder analyse accepteren van alles wat de verzoeker in een dergelijk geval zegt. Er is echter een hoge mate van bewustzijn van en respect voor de menselijke waardigheid en diversiteit nodig, aangezien de verklaring van de verzoeker in dit soort gevallen rechtstreeks samenhangt met zeer delicate, persoonlijke kwesties.

Personen van wie het verzoek verband houdt met een vorm van SOGI die in hun land van herkomst niet geaccepteerd wordt, moeten vaak hun ware identiteit, gevoelens en opvattingen verbergen om schaamte, afzondering en stigmatisering, en in veel gevallen ook het risico op geweld, te voorkomen. Stigma's of gevoelens van schaamte kunnen de verzoeker er verder van weerhouden om in de context van een asiolverzoek informatie te verstrekken. Er zijn een groot aantal gevallen bekend waarin de verzoeker pas bij een vervolgzonderzoek aangeeft lesbisch, homoseksueel, biseksueel of transseksueel te zijn.

De behandelend ambtenaar moet zich onthouden van stereotypische aannames met betrekking tot het gedrag of het uiterlijk van seksuele minderheden en dient zich ervan bewust te zijn dat andere factoren zoals culturele en sociale achtergrond, opleidingsniveau en geslacht sterk van invloed kunnen zijn op deze specifieke verzoeker.

2.4.1.8. Gender [terug]

Bij gender gaat het niet om het biologische geslacht maar om de specifieke verwachtingen van een samenleving met betrekking tot de manier waarop vrouwen en mannen zich dienen te gedragen, de machtsverhoudingen tussen de sekses, hun rol en passende attributen in de samenleving. Genderrollen zijn niet alleen van invloed op de manier waarop iemand zichzelf ziet, maar beïnvloeden ook het gedrag en de houding ten opzichte van het sociale en politieke leven, alsmede de manieren van vervolging en het toebrengen van schade. Deze kunnen afhankelijk van het geslacht van het slachtoffer en de dader verschillen.

Het kan voorkomen dat de verzoeker zich niet bewust is van het feit dat bepaald gedrag ten opzichte van hem of haar als een schending van zijn of haar mensenrechten kan worden beschouwd, omdat hij of zij zijn of haar hele leven al zo wordt behandeld. Aan de andere kant kunnen stigma's of gevoelens van schaamte de verzoeker ervan weerhouden om informatie te verstrekken.

2.4.2. Factoren die verband houden met de behandelend ambtenaar [terug]

Medewerkers op asielgebied werken voortdurend met mensen uit andere culturen en met een andere achtergrond en levenservaring. Dit is een van de factoren die het werk van een behandelend ambtenaar zo interessant maakt. De behandelend ambtenaar is echter ook maar een mens en kan in deze uitdagende werkomgeving te maken krijgen met stress en frustratie.

Er zijn verschillende factoren die de objectiviteit van de behandelend ambtenaar kunnen beïnvloeden:

2.4.2.1. Wees u bewust van het effect van stress, werkbelasting en deadlines [terug]

Stress, werkbelasting en strakke deadlines doen zich vaak tegelijkertijd voor en kunnen een doorslaggevende invloed hebben op de uiteindelijke beoordeling van het verzoek.

Tijdens zijn of haar dagelijkse werkzaamheden wordt van een behandelend ambtenaar verwacht dat hij of zij kwantitatieve streefcijfers haalt en op tijd goed onderbouwde beslissingen formuleert, terwijl hij of zij ook moet omgaan met verzoekers die niet meewerken of zeer traumatische gebeurtenissen hebben meegemaakt.

Bovendien heeft ook een behandelend ambtenaar een privéleven, dat eveneens een bron van problemen en stress kan zijn en daardoor van invloed kan zijn op zijn of haar houding ten opzichte van zijn of haar werkzaamheden en vermogen om met stress op het werk om te gaan. Zelfs triviale factoren als honger, hoofdpijn of irritatie kunnen de geloofwaardigheidsbeoordeling verstoren. Een professionele behandelend ambtenaar dient zich van deze factoren bewust te zijn en er voortdurend naar te streven om de effecten ervan tot een minimum te beperken.

Vóór het opstellen van een conclusie met betrekking tot de geloofwaardigheid van bepaalde bewijsstukken of algemene geloofwaardigheid moet de behandelend ambtenaar proberen om zich enkel op dat specifieke geval te richten. Het kan helpen om voordat u een beslissing over de geloofwaardigheid neemt een korte pauze te nemen.

2.4.2.2. Wees u bewust van het effect van langdurig bezig zijn met asielzaken [terug]

Jarenlang geconfronteerd worden met beschrijvingen van martelingen en mishandelingen (die niet altijd geloofwaardig zijn) kan gevolgen hebben, variërend van routinematig werken en het onvermogen om ieder geval onpartijdig en op zichzelf te beschouwen tot secundaire traumatisering en het vertonen van symptomen die overeenkomen met symptomen van personen die aan PTSS lijden.

Langdurig geconfronteerd worden met verhalen van asielzoekers kan ertoe leiden dat een behandelend ambtenaar minder gedetailleerd op verklaringen ingaat om traumatische beschrijvingen te vermijden, of leiden tot „compassiemoeheid” of „een hardere houding ten opzichte van zaken”. In dergelijke gevallen kan de behandelend ambtenaar eerder geneigd zijn om ongefundeerde conclusies te trekken, zonder dat hij of zij een nauwkeurige geloofwaardigheidsbeoordeling heeft uitgevoerd.

2.4.2.3. Voorkom vooroordelen en stereotypen [terug]

Indelen van personen die u net hebt ontmoet aan de hand van stereotiepe mechanismen voor het memoriseren van of omgaan met terugkerende taken is menselijk en we doen het bijna allemaal. Het is echter belangrijk dat we ons hiervan bewust zijn en zaken altijd met een open geest benaderen, ongeacht onze persoonlijke of professionele ervaringen uit het verleden. Anders kan het gebeuren dat de werkelijke beschrijving van de gebeurtenissen, zoals die door de verzoeker wordt gegeven, niet goed ontvangen wordt of verkeerd begrepen wordt.

Het doel is te voorkomen dat er een vooringenomen conclusie wordt getrokken over de geloofwaardigheid van een zaak van een verzoeker die kennelijke overeenkomsten vertoont met eerdere zaken waarin men tot bepaalde geloofwaardigheidsbevindingen is gekomen.

2.4.2.4. Belang van zelfevaluatie en supervisie [terug]

De behandelend ambtenaar moet zijn of haar eigen prestaties, behoeften en eventuele moeilijkheden tijdens het werken aan bepaalde asielzaken overdenken. Het kan nuttig zijn om hierover met collega's, een psycholoog of een supervisor te spreken om zo de benodigde ondersteuning te krijgen en zijn of haar zelfkennis te vergroten of om de behoefte aan aanvullende training en/of een opfriscursus vast te stellen.

Een gebrek aan positieve feedback, onduidelijke verwachtingen van leidinggevend en of onduidelijke prestatie-indicatoren veroorzaken vaak stress en kunnen tot een burn-out leiden. Regelmatige supervisie en inspelen op de zorgen van de behandelend ambtenaar kan de professionele motivatie verhogen en een uitwisseling van ervaringen mogelijk maken.

2.4.3. Factoren die verband houden met de gesprekssituatie [terug]

Verschillende aspecten van de gesprekssituatie kunnen van invloed zijn op de verklaringen van de verzoeker: de formele context van het gesprek, die op zichzelf al stress bij een verzoeker kan veroorzaken; de verwachting dat er met vreemden over zaken uit het privéleven van de verzoeker gesproken gaat worden; de aanwezigheid van een kind dat de verzoeker afleidt; tijdsdruk vanwege de beperkte tijd die er voor het gesprek is vrijgemaakt. Met al deze zaken dient voor en tijdens het persoonlijk gesprek terdege rekening te worden gehouden om het effect van de gesprekssituatie op de verklaringen zo beperkt mogelijk te houden. Het is ook goed om deze zaken in uw achterhoofd te houden wanneer u de geloofwaardigheid van de verzoeker beoordeelt.

U dient zich ervan bewust te zijn dat mondelinge verklaringen van verzoekers vaak worden afgelegd in een taal die niet de moedertaal van de verzoeker is en/of via een tolk worden gecommuniceerd. De behandelend ambtenaar dient zich ervan bewust te zijn dat deze factor verstorend kan werken.

Het is de taak van de asielautoriteit om een betrouwbare en competente tolk te regelen voor het asielgesprek. De tolk is echter een mens en functioneert als extra „filter” van de informatie die hij of zij hoort of leest.

Zie de **praktische gids van het EASO voor het persoonlijk gesprek** voor meer informatie over de rol van de tolk.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van mogelijke verstoringen als gevolg van taalbarrières en de context van het gesprek:

- Bij het beoordelen van de geloofwaardigheid dient de behandelend ambtenaar zich ervan bewust te zijn dat sommige **kennelijke inconsistenties of discrepanties in de verklaringen van de verzoeker of in de vertaalde documenten veroorzaakt kunnen zijn door taalbarrières** (bijv. een woord dat afhankelijk van de context meerdere betekenissen kan hebben, het onvermogen van de tolk om het juiste equivalent voor het woord in de taal van het land van asiel te vinden etc.).
- **Angst, schaamte of het gebrek aan vertrouwen in de tolk** die tijdens het gesprek aanwezig is, kan de verzoeker ervan weerhouden om de waarheid te vertellen of meer gedetailleerde informatie te geven. In dit soort gevallen kunnen eerder genoemde andere factoren zoals geslacht, culturele achtergrond en angst voor stigmatisering ook een rol spelen.
- Een ander aspect hiervan kan zijn dat de verzoeker beweert dat de discrepanties tussen zijn of haar huidige en voorgaande verklaringen veroorzaakt worden door **een gebrekkige taalbeheersing van de tolk** (of zijn of haar eigen gebrekkige taalbeheersing als er geen tolk is ingezet), terwijl zijn of haar verklaringen gewoon inconsistent zijn.

Het is altijd aan de behandelend ambtenaar om, indien mogelijk, de verzoeker de gelegenheid te bieden om op kennelijke inconsistenties in te gaan, alsmede om uiteindelijk te beslissen of een gegeven uitleg in het desbetreffende geval aanvaardbaar is.

2.5. Bepaal welke materiële feiten aanvaard kunnen worden [terug]

2.5.1. Bekijk al het bewijs dat aan een materieel feit wordt gekoppeld in zijn totaliteit [terug]

De behandelend ambtenaar kan pas conclusies over de geloofwaardigheid van een materieel feit trekken als hij of zij de bewijsstukken in hun totaliteit beoordeelt, d.w.z. deze stukken mogen niet als opzichzelfstaand worden beoordeeld. Aan alle bewijsstukken die mogelijk van belang kunnen zijn, schriftelijk of mondeling, moet een passend gewicht worden gegeven, veel of weinig. De beoordeling van ieder bewijsstuk en de omstandigheden rond het betreffende bewijsstuk zijn van invloed op de „kwaliteit” en de relevantie voor het geval en daarmee op het gewicht dat behandelend ambtenaar eraan moet toekennen. Bij het bestuderen van alle bewijsstukken die aan ieder afzonderlijk materieel feit zijn gekoppeld en het toekennen van het gewicht aan deze bewijsstukken stelt de behandelend ambtenaar vast of de bewijsstukken het feit ondersteunen of ermee in strijd zijn.

2.5.1.1. *Bepaal welke feiten zijn vastgesteld (aanvaard) en welke niet (afgewezen) [terug]*

Als de behandelend ambtenaar het bewijsmateriaal van alle kanten heeft bekeken kan hij of zij materiële feiten aanvaarden of afwijzen.

Aanvaarde feiten: Een aangevoerd feit kan worden aanvaard als de verklaringen van de verzoeker aan de volgende voorwaarden voldoen, waarbij rekening wordt gehouden met de individuele en contextuele omstandigheden van de verzoeker en indien nodig met de redelijkheid van de verklaring die de verzoeker heeft gegeven met betrekking tot de mogelijk negatieve geloofwaardigheidsbevindingen:

- de verklaringen van de verzoeker moeten voldoende gedetailleerd zijn;
- intern consistent zijn;
- consistent zijn met informatie die door familieleden en getuigen is gegeven;
- consistent zijn met beschikbare specifieke en algemene objectieve informatie;
- plausibel zijn, wanneer ze in het licht van de individuele en contextuele omstandigheden van de verzoeker worden beschouwd;
- en vooral wanneer ze ondersteund worden door overtuigend schriftelijk of ander bewijsmateriaal (d.w.z. op basis van de geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en het gewicht van dergelijk bewijsmateriaal).

Afgewezen feiten: Een aangevoerd feit kan worden afgewezen als de verklaringen van de verzoeker over het feit niet voldoende gedetailleerd, consistent en plausibel zijn en/of worden tegengesproken door ander betrouwbaar bewijs over het geval, waarbij rekening wordt gehouden met de redelijkheid van de verklaring die de verzoeker heeft gegeven met betrekking tot de mogelijk negatieve geloofwaardigheidsbevindingen en met de individuele en contextuele omstandigheden van de verzoeker.

2.5.1.2. *Bepaal welke feiten nog steeds niet duidelijk zijn [terug]*

Sommige feiten kunnen intern geloofwaardig zijn (samenhangend en plausibel) en geen tegenstrijdigheden vertonen met beschikbare specifieke en algemene informatie die relevant is voor het geval van de verzoeker, maar toch niet duidelijk zijn omdat ze niet door documenten of ander bewijs worden ondersteund of omdat het feiten zijn waarover twijfels blijven bestaan. Deze elementen moeten verder worden onderzocht om te beoordelen of ze kunnen worden aanvaard of moeten worden afgewezen.

2.5.2. **Pas artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn toe op die feiten die nog steeds niet duidelijk zijn (voordeel van de twijfel) [terug]**

Ondanks de inspanningen die de verzoeker en de beslissingsautoriteit hebben geleverd om bewijsmateriaal te verzamelen waarmee de door de verzoeker aangevoerde materiële feiten gestaafd kunnen worden, kunnen sommige feiten nog steeds niet duidelijk zijn.

In dergelijke gevallen kan de behandelend ambtenaar **artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn** toepassen om duidelijk vast te stellen of een aangevoerd materieel feit aanvaard kan worden en twijfels weg te nemen:

„Wanneer lidstaten het beginsel toepassen, volgens welk het de taak van de verzoeker is zijn verzoek om internationale bescherming te staven, wordt de verzoeker ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van de verklaringen van de verzoeker, geloofwaardig geacht en wordt hem het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn overgelegd, of er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn verzoek;
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten, en
- e) vast is komen te staan dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.”

Artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn staat in de stelsels van sommige lidstaten ook wel bekend als het toepassen van het voordeel van de twijfel.

De vijf criteria van artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn zijn cumulatief: dit houdt in dat de behandelend ambtenaar zich ervan moet vergewissen dat aan alle criteria wordt voldaan (tot op zekere hoogte). Wanneer aan alle vijf criteria is voldaan dient de behandelend ambtenaar artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn toe te passen (het voordeel van de twijfel te geven) en het materieel feit te aanvaarden. Er bestaat immers geen enkele reden om dit niet te doen.

De behandelend ambtenaar moet echter een redelijke balans vinden tussen punten a), b), c), d) en e) en dient hierbij rekening te houden met de individuele en contextuele omstandigheden van de verzoeker. Dit betekent dat de behandelend ambtenaar moet beoordelen in welke mate aan ieder criterium is voldaan; het kan gebeuren dat de hoge mate waarin aan een bepaald criterium wordt voldaan (bijvoorbeeld zeer overtuigende verklaringen) de lagere mate waarin aan een ander criterium wordt voldaan (bijvoorbeeld een zwakke verklaring waarom verzoeker niet in het vroegst mogelijke stadium een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend) compenseert.

Zie punt 1.2.1 voor meer informatie over criteria a) en b) en punten 2.2 tot 2.4 voor meer informatie over criterium c). In dit punt worden richtsnoeren met betrekking tot criterium e) gegeven:

De verzoeker kan in grote lijnen als geloofwaardig worden beschouwd (artikel 4, lid 5, onder e), van de erkenningsrichtlijn):

Bij het beoordelen van de vraag of een materieel feit kan worden vastgesteld zal de behandelend ambtenaar ook kijken naar wat we de „geloofwaardigheidsantecedenten van de verzoeker” zouden kunnen noemen. Of, met andere woorden, de behandelend ambtenaar zal bij het beoordelen van een materieel feit rekening houden met zijn of haar (positieve/negatieve) geloofwaardigheidsbevindingen met betrekking tot andere materiële feiten.

Bovendien kunnen sommige feiten, zelfs als deze op zich geen materiële feiten zijn, relevant worden voor de beoordeling van de algemene geloofwaardigheid van een verzoeker.

De algemene geloofwaardigheid van de verzoeker kan ook worden beïnvloed door andere factoren zoals:

- gedrag waaruit blijkt dat de verzoeker niet of niet meer bang is om naar zijn of haar land van herkomst terug te keren, of
- gedrag van de verzoeker dat erop kan wijzen dat hij of zij informatie achterhoudt; de behandelend ambtenaar misleidt; of de behandeling van het verzoek belemmert of vertraagt.

Afhankelijk van de omstandigheden van het geval dient aan ieder criterium gewicht te worden toegekend. De behandelend ambtenaar moet zich ervan bewust zijn dat de punten die in het voordeel van de verzoeker spreken zwaarder kunnen wegen dan de punten die tegen de verzoeker spreken.

Als de behandelend ambtenaar tot de conclusie komt dat de algemene geloofwaardigheid dermate laag is dat hij of zij het materieel feit moet afwijzen, moet de behandelend ambtenaar uitleggen waarom hij of zij vindt dat het feit afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van het verzoek.

Aan het einde van de geloofwaardigheidsbeoordeling moet ieder materieel feit worden aangemerkt als zijnde aanvaard of afgewezen, hetgeen veronderstelt dat de behandelend ambtenaar voor ieder materieel feit tot een duidelijke conclusie is gekomen.

Zie de [sjabloon](#) voor het aanvaarden en afwijzen van materiële feiten.

Stap 3. Risicobeoordeling [terug]

Risicobeoordeling is een toekomstgerichte analyse van de behoefte aan internationale bescherming van de verzoeker in kwestie.

Een verzoeker hoeft niet op ieder aspect van zijn of haar verzoek geloofwaardig te zijn om internationale bescherming toegewezen te krijgen.

De behandelend ambtenaar zal de beoordeling van het verzoek voortzetten middels een risicobeoordeling op basis van alle aanvaarde materiële feiten, waarna hij of zij een definitieve conclusie over het verzoek trekt.

3.1. Analyseer of de vrees voor vervolging gegrond is/het risico op het lijden van ernstige schade reëel is [terug]

De analyse of de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is/het risico op het lijden van ernstige schade reëel is nadat hij of zij is teruggekeerd, is de laatste fase van de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming. Bij deze analyse wordt gekeken naar het toekomstige risico op basis van de feiten waarover de behandelend ambtenaar ten tijde van het nemen van de beslissing kan beschikken. De inherente moeilijkheden bij het maken van een prognose van datgene wat de verzoeker zou overkomen als hij of zij vandaag, morgen of in de toekomst terugkeert en het ontbreken van een duidelijke besluitvormingsstructuur zou de behandelend ambtenaar ertoe kunnen aanzetten om subjectieve besluiten te nemen. Eventuele fouten in negatieve beslissingen inzake internationale bescherming kunnen tot ernstige schendingen van de mensenrechten leiden. Het is daarom van cruciaal belang dat de risicobeoordeling op basis van een objectieve methode en niet op basis van speculatie wordt uitgevoerd. De eerder in deze gids beschreven stappen vormen de basis en het startpunt van de risicobeoordeling.

Bij het uitvoeren van een risicobeoordeling maakt de behandelend ambtenaar een risicoanalyse op basis van vastgestelde materiële feiten, die hij of zij toetst aan de bewijsnorm die relevant is voor de vaststelling of de vrees voor vervolging gegrond is/het risico op het lijden van ernstige schade reëel is.

3.1.1. Pas artikel 4, lid 3, van de erkenningsrichtlijn toe [terug]

Artikel 4, lid 3, van de erkenningsrichtlijn bepaalt het volgende met betrekking tot het in zijn totaliteit beoordelen van het asielverzoek:

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele basis en houdt onder meer rekening met:

- a) alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen met inbegrip van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast;
- b) de door de verzoeker afgelegde verklaring en overgelegde documenten, samen met informatie over de vraag of de verzoeker aan vervolging of andere ernstige schade is blootgesteld dan wel blootgesteld zou kunnen worden;
- c) de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade overeenkomen;
- d) de vraag of zijn activiteiten, sedert hij zijn land heeft verlaten, uitsluitend ten doel hadden de nodige voorwaarden te scheppen om een verzoek om internationale bescherming te kunnen indienen, teneinde na te gaan of de betrokkene, in geval van terugkeer naar dat land, door die activiteiten aan vervolging of ernstige schade zal worden blootgesteld;
- e) de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de verzoeker zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waar hij zich op zijn staatsburgerschap kan beroepen.

3.1.2. Houd rekening met vervolging/ernstige schade in het verleden of de afwezigheid ervan [terug]

De behandelend ambtenaar moet zich realiseren dat het bestaan van vervolging of ernstige schade in het verleden niet alleen de bewijslast kan veranderen (zie [punt 1.2.3.1 over specifieke stavingsregels](#), maar ook de toe te passen bewijsnorm. [Artikel 4, lid 4, van de erkenningsrichtlijn](#) bepaalt dat het feit dat de verzoeker in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of aan ernstige schade of dat hij rechtstreeks is bedreigd met dergelijke vervolging of dergelijke schade, een duidelijke aanwijzing is dat de vrees van de verzoeker voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen.

Op basis van de voorgaande stappen van de bewijsbeoordeling zou de behandelend ambtenaar een conclusie moeten kunnen trekken over hetgeen de verzoeker in het verleden en heden is overkomen.

Het feit dat een persoon in het verleden aan vervolging is blootgesteld geweest, betekent op zichzelf niet dat er een risico op toekomstige vervolging bestaat, hoewel het een duidelijke aanwijzing kan zijn.

Het is bovendien erg belangrijk om zich ervan bewust te zijn dat de afwezigheid van vervolging in het verleden niet betekent dat er in de toekomst geen risico op vervolging bestaat.

Om de uiteindelijke beoordeling te kunnen maken moet de behandelend ambtenaar kijken naar de prevalentie van gebeurtenissen uit het verleden in relatie tot de persoon van de verzoeker en de situatie in zijn of haar land van herkomst.

3.1.3. Pas de bewijsnorm toe [terug]

Om een risicobeoordeling te kunnen maken moeten de in [artikel 4, lid 3, van de erkenningsrichtlijn](#) vermelde elementen worden getoetst aan de van toepassing zijnde bewijsnorm. Bij het vaststellen of de vrees voor vervolging gegrond is/het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, wordt de bewijsnorm „redelijke mate van waarschijnlijkheid” het meest toegepast. De toegepaste bewijsnorm moet in ieder geval lichter zijn dan „buiten redelijke twijfel”.

Eventuele nationale richtsnoeren met betrekking tot de van toepassing zijnde bewijsnorm kunt u [hier](#) vinden.

Rechtsinstrumenten en nationale links

Internationale instrumenten

Verdrag van Genève van 1951 en Protocol van New York van 1967 betreffende de status van vluchtelingen

- De tekst van het Verdrag van Genève van 1951 en het Protocol van New York van 1967 zijn in verschillende talen beschikbaar op de website <http://www.refworld.org/docid/3be01b964.html>

Protocol van Istanbul (Verenigde Naties)

Handleiding voor doeltreffend onderzoek naar en documentatie van foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing van 9 augustus 1999

- De tekst van het Protocol van Istanbul is in verschillende talen beschikbaar op de website <http://www.refworld.org/docid/4638aca62.html>

Instrumenten van de Europese Unie

Erkenningsrichtlijn (herschikking)

Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking).

- De tekst van de erkenningsrichtlijn is in verschillende talen beschikbaar op de website <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1422980659651&uri=CELEX:32011L0095>

Richtlijn asielprocedures (herschikking)

Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking).

- De tekst van de herschikte richtlijn asielprocedures is in verschillende talen beschikbaar op de website <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013L0032>

Nationale rechtsinstrumenten en richtsnoeren

Nationale richtsnoeren voor schriftelijke verklaringen [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor documenten die door de verzoeker worden verstrekt [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor het verkrijgen van informatie over landen van herkomst [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor verslagen van deskundigen [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor taalanalyseverslagen [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor het verzamelen van informatie van andere lidstaten [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor het aanvragen van medisch/psychologisch advies van een deskundige [\[terug\]](#)

Nationale richtsnoeren voor de bewijsnorm [\[terug\]](#)

Sjabloon voor bewijsbeoordeling

Als bijlage bij deze praktische gids vindt u een Word-versie van de sjabloon.

Het is de bedoeling dat u deze sjabloon tijdens de verschillende fasen van uw behandeling van een individueel verzoek invult.

De sjabloon is ontwikkeld om u een duidelijk overzicht te geven van alle vastgestelde materiële feiten en bewijsstukken die door de verzoeker zijn verstrekt en door de

behandelend ambtenaar zijn verzameld (stap 1). ⇨ Zodra u dit overzicht hebt, kunt u doorgaan naar de volgende stap, waarin u uw mening over de geloofwaardigheid van ieder afzonderlijk bewijsstuk formuleert (stap 2.1-2.4) ⇨ op basis waarvan u beslist en invult welke materiële feiten u aanvaardt en welke u afwijst (stap 2.5), waarbij u indien nodig artikel 4, lid 5, van de erkenningsrichtlijn toepast. ⇨ Ten slotte voert u op basis van de aanvaarde materiële feiten een risicobeoordeling uit (stap 3).

	Stap 1: Verzamelen van informatie			Stap 2.1-2.4: Geloofwaardigheidsbeoordeling
Inzake ...	Wat zijn de materiële feiten?	Welke bewijsstukken zijn verbonden met de materiële feiten?		Wat zijn de geloofwaardigheidsbevindingen met betrekking tot de bewijsstukken, rekening houdend met de individuele en contextuele omstandigheden?
... land van herkomst:			→	
... problemen uit het verleden/angst voor de toekomst:			→	
... redenen waarom de verzoeker problemen heeft ervaren/vreest:			→	
... redenen waarom de verzoeker de bescherming van het land van herkomst niet kan of wil inroepen:			→	
... redenen waarom de verzoeker moet worden uitgesloten:			→	

Waar zijn EU-publicaties verkrijgbaar?

Gratis publicaties:

- één exemplaar:
via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- meerdere exemplaren of posters/kaarten:
bij de vertegenwoordigingen van de Europese Unie (http://ec.europa.eu/represent_nl.htm),
bij de delegaties in niet-EU-landen (http://eeas.europa.eu/delegations/index_nl.htm),
door contact op te nemen met Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_nl.htm),
door te bellen naar 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis in de hele Europese Unie) (*).

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Betaalde publicaties:

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

